

Hans Majestets Kongens tale til det 83de ordentlige Storting ved dets åpning.

Hr. president, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at denne må bli til fedrelandets gagn.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

Der er avsluttet ubetingede voldgiftsavtaler med Nederland og Tyrkia.

Finland har tiltrådt Oslokonvensjonen av 1930.

Nedrustningskonferansen i Genève og den økonomiske verdenskonferanse i London har dessverre hittil ikke ført til noe positivt resultat.

Efter den internasjonale domstols avgjørelse i Grønlandssaken er de i 1931 og 1932 foretatte okkupasjoner på Østgrønland opgitt.

De handelspolitiske forhold er fremdeles vanskelige og legger store og mange hindringer i veien for den mellomfolkelige handel og omsetning.

Det må derfor hilses med glede at vår eksport under disse vanskelige forhold har kunnet vise noen stigning, som sammen med inntektene av skibsfart og hvalfangst og nedgangen i innførselsverdien har bevirket en gunstig betalingsbalanse.

Den liberale handels- og skibsfartspolitik som Norge har fulgt, har lettet de forhandlinger regjeringen har ført eller innledet med andre land til fremme av gjensidige handelsinteresser og har bidratt til å oprettholde eksporten.

Skjønt den bedring som delvis har gjort sig gjeldende i verdenskonjunktorene, også hos oss har vært merkbar, hviler dog ennu verdenskrisens trykk tungt over landet, hvilket blandt annet viser sig i de mange kommuners fortsatte vanskeligheter. Og våre næringer, ikke minst jordbruk, skogbruk, fiskeri og skibsfart, arbeider fremdeles tungt.

Også arbeidsløsheten har holdt sig omtrent uforandret.

Til lindring av krisen og varig økning av landets produktive kraft har regjeringen funnet det nødvendig også i år å foreslå ekstraordinære bevilgninger og tiltak i den utstrekning det finansielt kan ansees forsvarlig.

De samlede krisebevilgninger andrar til 43 millioner kroner. Samtidig foreslås de fleste arbeidsbudgetter forhøiet.

Der foreslås øket støtte til vanskelig stilte kommuner, og arbeidet med å istandbringe kommunale gjeldsordninger vil bli påskyndet.

Som et ledd i arbeidet for å lette gjeldstrykket i jordbruk og fiskeri vil forslag fremsettes, hvorefter lånekassene for disse næringer kan utvide sitt virkeområde.

Også ved lovgivning og administrative forføininger vil der søkes botemidler mot krisen.

For næringslivet og landets finanser har det vært av stor betydning at der — til tross for de vanskelige internasjonale valutaforhold — også i 1933 har kunnet holdes en i det vesentlige fast kronkurs i forhold til pund sterling. Det har likeledes vært av stor betydning at Norges Bank siden 24 mai 1933 har kunnet holde vekselkontoen i den for våre forhold lave sats av $3\frac{1}{2}$ procent. Regjeringens bestrebelser har vært rettet på å få gjennomført en lavere rente også for langsiktige lån, og den foreslår betydelige bevilgninger med dette for øie.

De store krisebevilgninger medfører at regjeringen må foreslå så vel de kontraktmessige avdrag på statsgjelden som de ekstraordinære utgifter til kabelanlegg og elektrifisering av jernbaner m. v. dekket ved kapitalmidler.

Så høie som både stats- og kommuneskatter er, har regjeringen ikke villet foreslå hverken skatteforhøielser eller nye skatter bortsett fra noen regulering, vesentlig av arveavgiftene. Den ekstraordinære formuesskatt foreslås fortsatt avvirket med 10 procents nedsettelse.

På grunn av de vanskelige finansielle forhold er våbenøvelsene foreslått holdt med samme innskrenkede styrker som ifjor, men øvelsestiden for infanteri, hjulrytterkompanier, luftvern, landfestningsmannskap og kystartilleri foreslås forlenget fra 48 til 60 dager. Også for Marinen foreslås øvelsene noe øket.

Foranlediget ved spare- og forenklingsskjemisjonens innstilling er spørsmålet om omlegning av statskassens tilskudd til kommunenes sinnssyke- og tuberkuloseutgifter optatt til behandling.

Likeledes er optatt til behandling spørsmålet om en almindelig revisjon av loven om arbeiderbeskyttelse i industrielle bedrifter og lov om trygd mot arbeidsløshet.

Der foreslås nedsatt en komité til utredning av spørsmålet om barnetrygd.

Den kommisjon som skal utrede visse foreningsspørsmål m. v., har begynt sitt arbeide. Det er alles håp at det må lykkes kommisjonen å komme med forslag til samfundsmessig tilfredsstillende løsning av interessemotsetningene i arbeidslivet, så arbeidskamp kan undgås og landet sikres den arbeidsro som særlig i disse krisetider er så uomgjengelig nødvendig.

Av lovforslag som vil bli fremlagt for Stortinget, skal nevnes:

Om nyordning av vår høiere skole og endringer i folkeskolelovene.

Om endring i skattelovene, blandt annet om ny ordning med fordeling av bankers og forsikringsselskapers kommuneskatt, om skjerpelse av kontroll med skatteligning og med at bankinnskudd ikke urettmessig unddras beskatning.

Om endring i straffelovens § 142 (straff for å vise ringeakt mot religionen).

I fortrøstning om at viljen til å nå igjennem de vanskeligheter som verdenskrisen medfører også for vårt land, vil skape et tillitsfullt samarbeide mellom alle gode krefter til fremme av landets vel, ber jeg Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 83de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 18 januar 1934.

Haakon

Joh. Ludw. Mowinckel

B. Rolsted